

Motion till riksdagen 2021/22:3573

av **Lars Beckman (M)**

Förstatligande av a-kassorna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att a-kassorna ska förstatligas och göras obligatoriska för alla att vara med i likt sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Arbetslöshetsförsäkringen administreras av 25 a-kassor som har till uppgift att betala ut ersättning och besluta om ersättning. Kassorna är bundna att följa det regelverk som omgärdar arbetslöshetsförsäkringen. A-kassorna beslutar t.ex. om sanktioner i de fall en arbetssökande inte skickar in en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen eller missköter sitt arbetssökande i andra avseenden. Informationen delges a-kassorna genom så kallade underrättelser från Arbetsförmedlingen. Flera granskningsorgan påpekar att kassorna brister i likvärdighet. Riksrevisionen slår fast att skillnaden mellan kassorna kan vara uppemot 14 procentenheter i sanktionsförfarandet. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) poängterar att sanktionsgraden kan skilja sig mellan 60 och 97 procent, trots att ärendena förefaller vara lika i sak. Till det kommer rapporter från IAF som visar att kassorna sitter på dubbla stolar, att facken i vissa fall nyttjar kassorna för till exempel medlemsvärning.

Slutsatsen är att nuvarande system inte är likvärdigt eller rättssäkert och att kassorna brister i effektivitet. I förlängningen riskerar allmänhetens förtroende för systemet att undermineras, samtidigt som tilliten till arbetslöshetsförsäkringens legitimitet undergrävs. Genom ett förstatligande av a-kassorna kan likvärdighet återupprättas och rättssäkerhet för den enskilde värnas, samtidigt som misstankar om att kassorna sitter på dubbla stolar undanröjs. Vidare bör a-kassan likt sjukförsäkringen göras till ett obligatorium. Coronakrisen har visat att alltför många hamnat utanför trygghetssystemen, vilket skulle lösas med en obligatorisk a-kassa.

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verkställa att a-kassorna ska förstatligas och göras obligatoriska för alla att vara med i likt sjukförsäkringen.

Lars Beckman (M)